

ជម្ងឺមហារីក ១០១ ចេញៀនទី ៣

រោគវិនិច្ឆ័យនិងដំណាក់កាលនៃជម្ងឺមហារីក

យើងនឹងរៀនដើម្បីពន្យល់ដល់ក្រុមគ្រួសារ និងមិត្តភក្តិយើងអំពី :

- តើពាក្យថា បាយឃ្មុបស៊ី (biopsy) មានន័យដូចម្តេច?
- តើដុំពកទាំងឡាយមានលក្ខណៈខុសគ្នាបែបណាខ្លះ?
- ឧទាហរណ៍អំពីដំណាក់កាលនៃជម្ងឺមហារីកនិងអត្ថន័យរបស់វា។
- ហេតុអ្វីការចាត់ជាដំណាក់កាលមានសារៈសំខាន់?
- តើខ្មែរយើងយល់យ៉ាងណាដែរចំពោះដំណាក់កាលវិវត្តន៍របស់ជម្ងឺមហារីកនេះ?

តើរោគវិនិច្ឆ័យគឺជាអ្វី?

វាគឺជាការវិនិច្ឆ័យរោគ ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការដែលជម្ងឺមហារីកអាចកើតមាន

(អាការៈរោគ ឬការពិនិត្យរោគ)

គ្រូពេទ្យនឹងធ្វើបាយយូបស៊ី

(ធ្វើការវះកាត់ច្រើនយកជាលិកាមួយដុំតូច)

ការពិនិត្យមេរោគដោយប្រើកែវធ្លុះ

(អាចប្រាប់បញ្ជាក់ឱ្យគ្រូពេទ្យដឹងថា៖ មានដុំពកមែន ឬមិនមែន)

ដុំពកមិនមែនជាមហារីក

ដុំពកដែលជាមហារីក

បាយយូបស៊ី

- អិនដូស្កូពី (Endoscopy)
- បាយយូបស៊ីដោយប្រើម្ជុល (Needle Biopsy)
- បាយយូបស៊ីដោយប្រើការវះកាត់ (Surgical Biopsy)
 - បាយយូបស៊ី ខាងក្រៅ (Excisional biopsy)
 - បាយយូបស៊ី ខាងក្នុង (Incisional biopsy)

លទ្ធផលនៃការធ្វើ តាយ យូប ស៊ី ប្រាប់ យើងអំពី :

- បើ ដុំ ពក នោះ ជា មហារីក ឬ មិន មែន ជា មហារីក
- តើ វា ជា ជម្ងឺ មហារីក ប្រភេទ អ្វី?
- តើ ដុំ ពក នោះ មាន លក្ខណៈ បែប ណា?
តើ វា លូត លាស់ លឿន ខ្លាំង ឬ ទេ?

ដំណាក់កាលនៃជម្ងឺមហារីក

- អ៊ិន ស៊ីតូ (នៅខាងក្នុង) - In situ
- Local
- Regional
- Distant

ដំណាក់កាលនៃជម្ងឺមហារីក

- ដំណាក់កាល ទី១
- ដំណាក់កាល ទី២
- ដំណាក់កាល ទី៣
- ដំណាក់កាល ទី៤

តើហេតុអ្វីបានជាការចាត់ជាដំណាក់កាលមានសារៈសំខាន់?

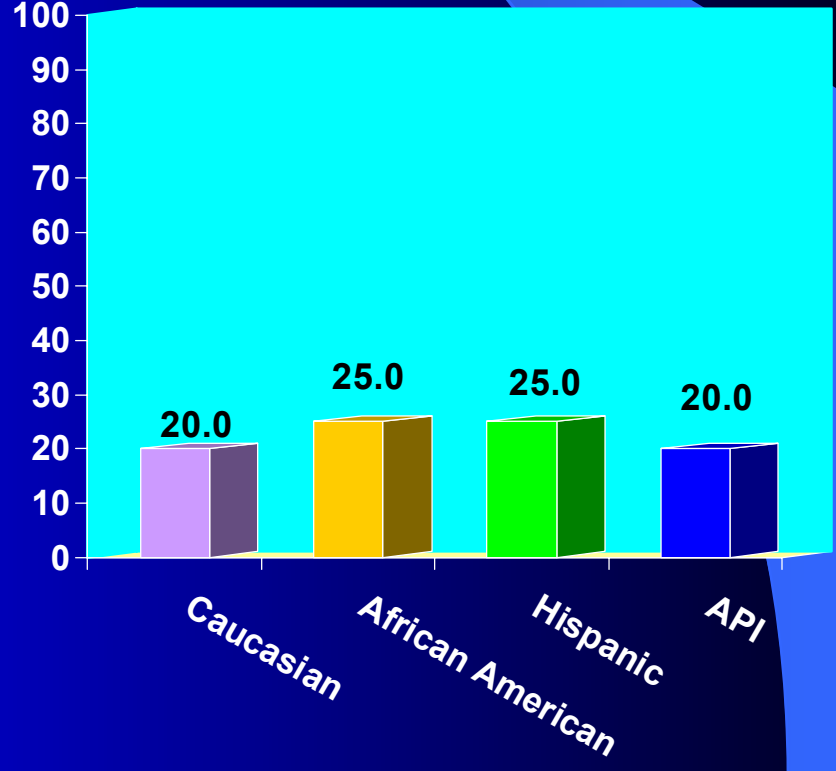
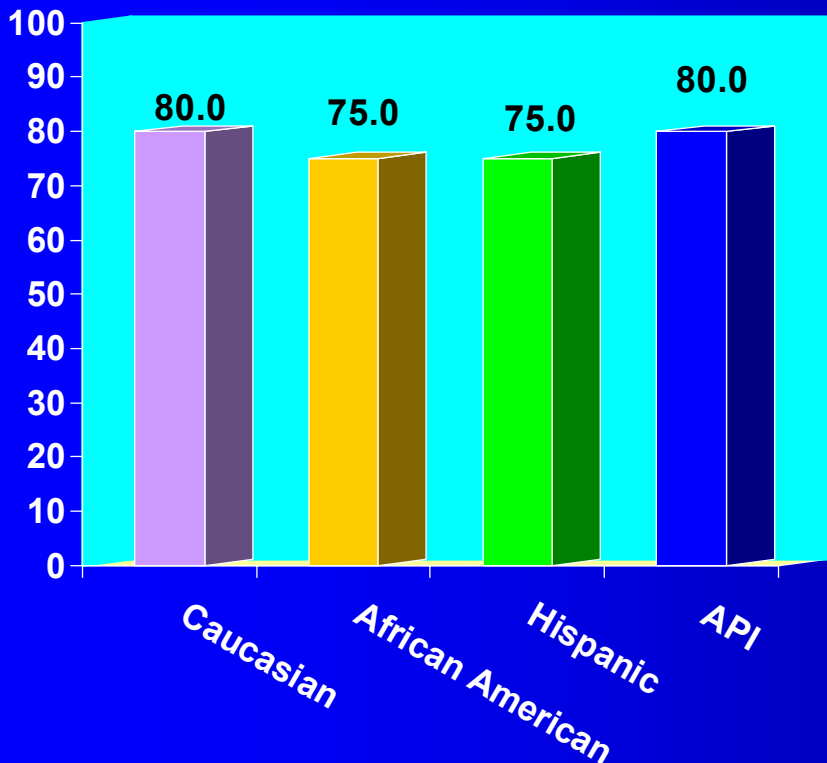
- ដំណាក់កាលប្រាប់អោយយើងដឹងអំពីការវិវត្តន៍របស់ជម្ងឺ
- ការព្យាបាលអាស្រ័យទៅលើដំណាក់កាល និងប្រភេទពិតប្រាកដរបស់ជម្ងឺមហារីក។
- ដំណាក់កាលជួយសំរេចជាមុនអំពីលក្ខណៈរោគ និងលទ្ធផលនៃការព្យាបាលរោគ (ការប៉ាន់ស្មានអំពីស្ថានភាពរបស់ជម្ងឺ និងលទ្ធផលចុងក្រោយរបស់ជម្ងឺ ជាពិសេសឱកាសដែល បានជាសះស្បើយវិញ)។

តើបុរសខ្មែរយល់យ៉ាង
ណាដែរ ចំពោះការវិនិច្ឆ័យ
ដំណាក់កាលជម្ងឺមហារីក
ក្រីពេញប្រស្នេត?

អាត្រាកំណត់ហេតុនៃការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺមហារីកប្រស្តេតក្នុងចំណោមបុរសជនជាតិអាស៊ី និងកោះប៉ាស៊ីហ្វិក នៅពេលដែលជម្ងឺទើបតែចាប់ផ្តើម មានលំដាប់ខ្ពស់ និងនៅពេលជម្ងឺមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរមានលំដាប់ទាប ។

ការវិនិច្ឆ័យរោគឃើញនៅពេលជម្ងឺទើបតែចាប់ផ្តើម មានឱកាសព្យាបាលបានជាសះស្បើយ ច្រើន ។

ការវិនិច្ឆ័យរោគឃើញនៅពេលជម្ងឺមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរអាចកាត់បន្ថយឱកាសព្យាបាលឱ្យជាសះស្បើយ ។

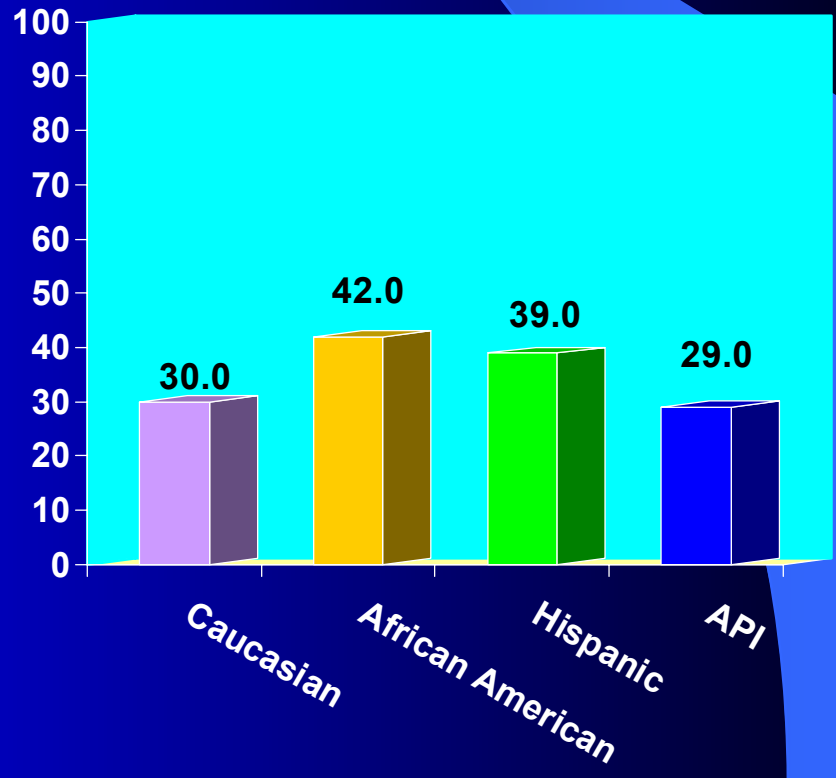
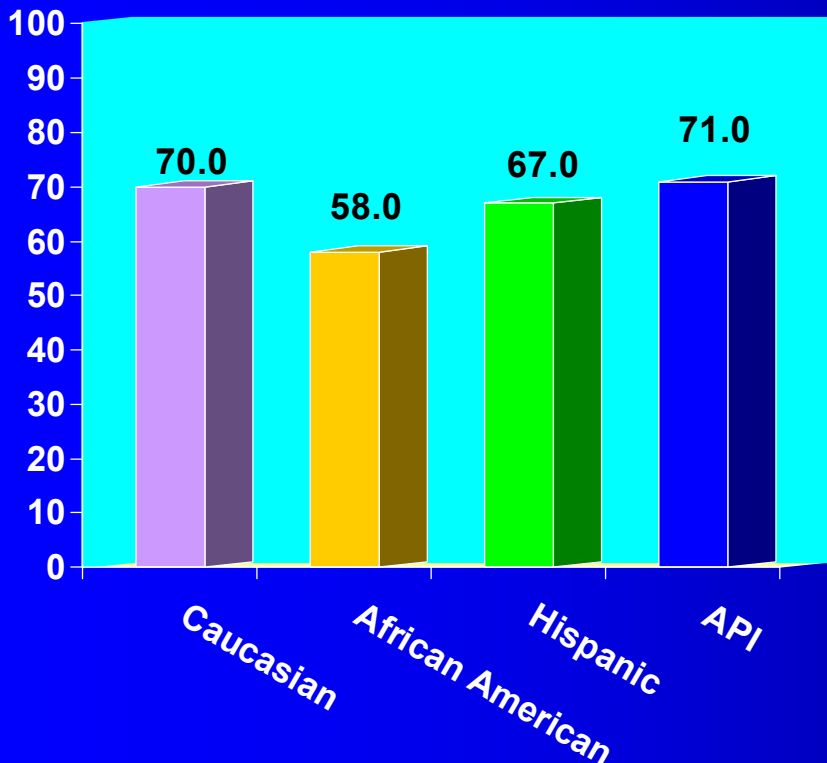

តើស្ត្រីខ្មែរយល់យ៉ាងណាដែរ
អំពីការវិនិច្ឆ័យដំណាក់កាលនៃ
ជម្ងឺមហារីកដោះ និងកាស្យុង?

អាត្រាកំណត់ហេតុនៃការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺមហារីកដោះក្នុង ចំណោមស្ត្រីជនជាតិអាស៊ី និងកោះប៉ាស៊ីហ្វិក នៅពេលជម្ងឺទើបតែចាប់ផ្តើមមានលំដាប់ខ្ពស់ជាងគេ និងនៅពេលជម្ងឺមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរមានកំរិតទាប ។

ការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺមហារីកដោះឃើញនៅពេលវាទើបតែចាប់ផ្តើម មានឱកាសព្យាបាលឲ្យបានជាសះស្បើយច្រើន ។

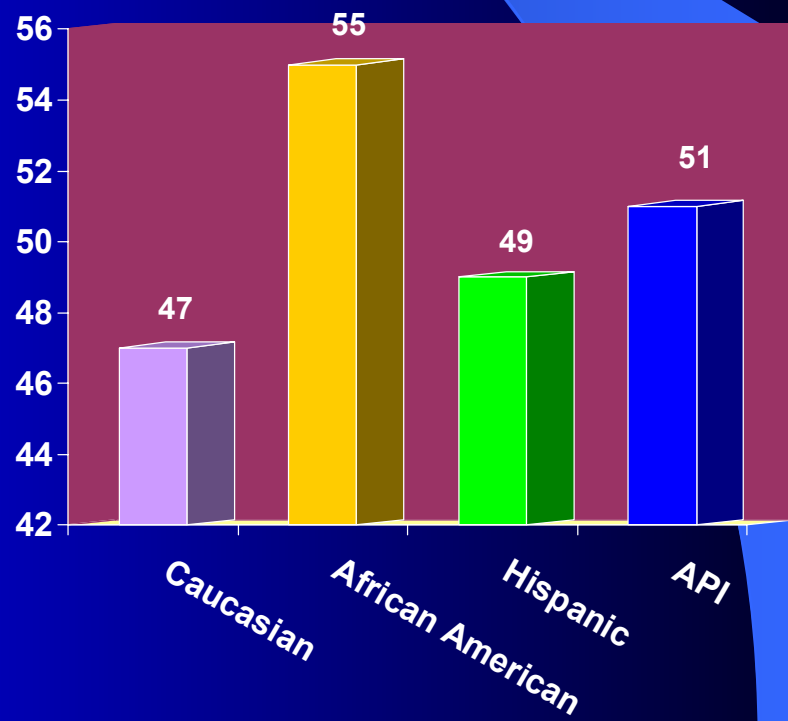
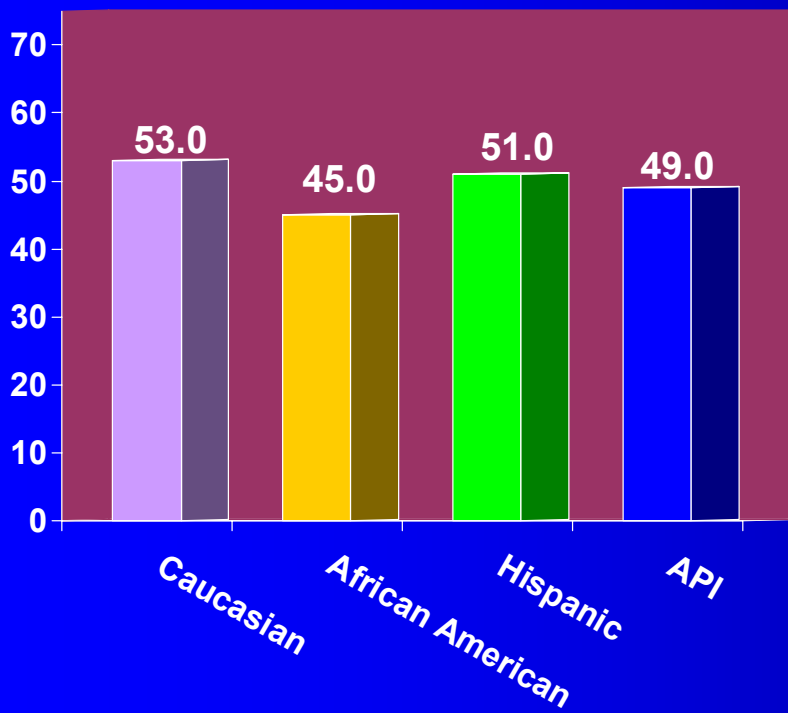
ការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺមហារីកដោះឃើញនៅពេលវាមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរ អាចកាត់បន្ថយឱកាសព្យាបាលឲ្យបានជាសះស្បើយ ។

អាត្រាកំណត់ហេតុនៃការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺមហារីកស្បូនក្នុងចំណោមស្ត្រីជនជាតិអាស៊ី និងកោះប៉ាស៊ីហ្វិក នៅពេលជម្ងឺទើបតែចាប់ផ្តើម មានកំរិតទាប ថ្នាក់ទី២ និងនៅពេលដែលជម្ងឺមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរមានកំរិតខ្ពស់ ថ្នាក់ទី៣ ។

ការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺឃើញនៅពេលវាទើបតែចាប់ផ្តើម មានឱកាសព្យាបាលបានជាសះស្បើយ ច្រើន ។

ការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺឃើញនៅពេលវាមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរអាចកាត់បន្ថយឱកាសព្យាបាលឱ្យជាសះស្បើយ ។

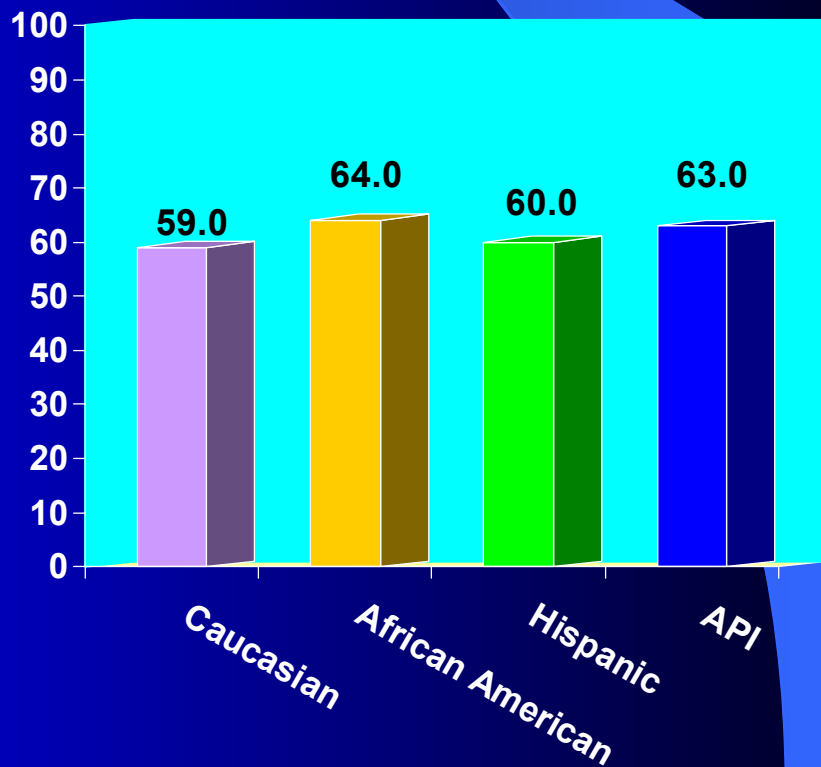
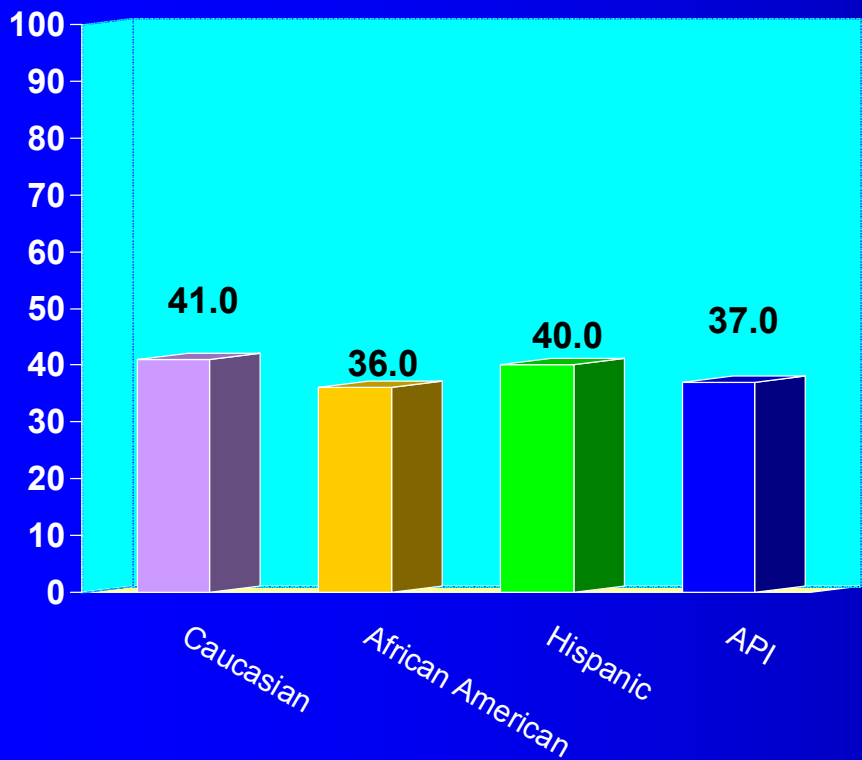

តើខ្មែរយើងយល់យ៉ាងណាដែរ
អំពីការវិនិច្ឆ័យដំណាក់កាលនៃ
ជម្ងឺមហារីកពោះវៀនធំ
និងចុងពោះវៀនធំ?

អាត្រាកំណត់ហេតុនៃការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺមហារីកពោះវៀននិងចុងពោះវៀនធំ ក្នុងចំណោមស្ត្រីជនជាតិអាស៊ី និងកោះប៉ាស៊ីហ្វិក នៅពេលជម្ងឺទើបតែ ចាប់ផ្តើមមានកំរិតទាប ថ្នាក់ទី២ និងនៅពេលដែលជម្ងឺមានសភាព ធ្ងន់ធ្ងរមានកំរិតខ្ពស់ ថ្នាក់ទី៣ ។

ការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺមហារីកពោះវៀន និងចុងពោះវៀនធំ ឃើញនៅពេលវាទើបតែចាប់ផ្តើម នាំឱ្យមានឱកាសព្យាបាល បានជាសះស្បើយច្រើន ។

ការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺមហារីកពោះវៀនធំ និងចុងពោះវៀនធំ ឃើញនៅពេលវាមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរ អាចកាត់បន្ថយឱកាសព្យាបាលឱ្យបានជាសះស្បើយ ។

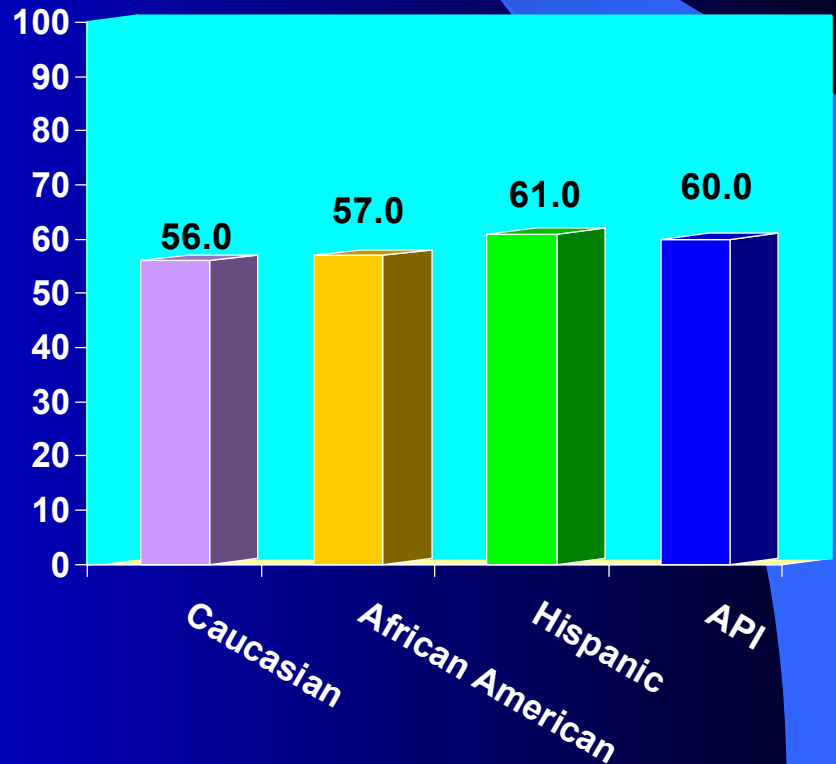
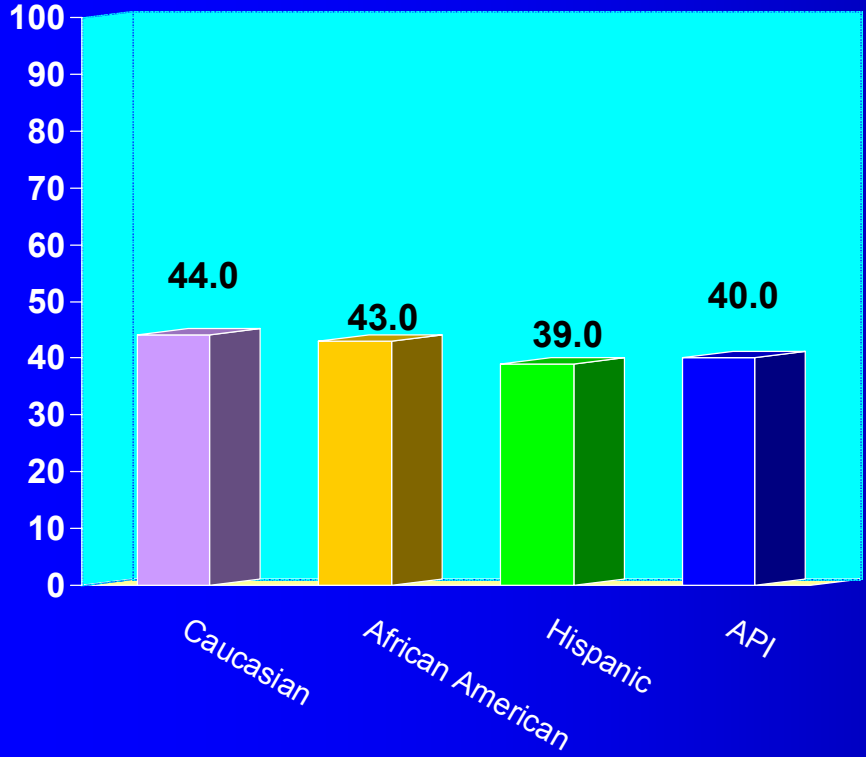

អាត្រាកំណត់ហេតុនៃការវិនិច្ឆ័យជម្ងឺមហារីកពោះវៀនធំ និងចុងពោះវៀនធំ ក្នុងចំណោមបុរសជនជាតិអាស៊ី និងកោះប៉ាស៊ីហ្វិក នៅពេលដែលជម្ងឺទើបតែចាប់ផ្តើម មានលំដាប់ខ្ពស់ និងនៅពេលជម្ងឺមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរមានលំដាប់

ទាប ។

ការវិនិច្ឆ័យរោគវេជ្ជនៅពេលជម្ងឺទើបតែចាប់ផ្តើម មានឱកាសព្យាបាលបានជាសះស្បើយ ច្រើន ។

ការវិនិច្ឆ័យរោគវេជ្ជនៅពេលជម្ងឺមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរអាចកាត់បន្ថយឱកាសព្យាបាលឱ្យជាសះស្បើយ ។

តើយើង បានពន្យល់ ...

- តើពាក្យថា បាយឃ្មុបស៊ី មានន័យដូចម្តេច?
- តើដុំពកមានលក្ខណៈខុសគ្នាយ៉ាងណាខ្លះ?
- ដំណាក់កាលនៃជម្ងឺមហារីក
និងអត្ថន័យរបស់វាយ៉ាងណា?
- ហេតុអ្វីដំណាក់កាលរោគមានសារៈសំខាន់?

References:

American Gastroenterological Association
(<http://www.gastro.org/public/drदान-colc.html>)

American Cancer Society www.cancer.org

National Cancer Institute's Cancer
Information Service
(<http://cancer.net.nci.nih.gov>)

Harvard Center for Cancer Prevention
(www.yourcancerrisk.harvard.edu)

សូមអរគុណ!

សូមអរគុណ ដែលលោកអ្នកបានប្រើកម្មវិធីបង្រៀនអំពី
ជម្ងឺមហារីករបស់ Refugee and Immigrant Health Promotion

Project នៃមន្ទីរពេទ្យ Harborview កម្មវិធីនេះ ឧបត្ថម្ភ
ដោយ AANCART យើងខ្ញុំសូមអភ័យទោសពីសំណាក់
លោកនិងលោកស្រី ចំពោះការខ្វះខាត ឬខុសឆ្គងទាំង
អស់ ដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធីនេះ។ សូមអរគុណ

References:

American Gastroenterological Association
(<http://www.gastro.org/public/drdan-colc.html>)

American Cancer Society www.cancer.org

National Cancer Institute's Cancer Information
Service (<http://cancernet.nci.nih.gov>)

Harvard Center for Cancer Prevention
(www.yourcancerrisk.harvard.edu)